ROZHODNUTÍ RADY (SZBP) 2020/1639

ze dne 5. listopadu 2020,

kterým se stanoví obecné podmínky, za nichž by třetí státy mohly být výjimečně přizvány k účasti na jednotlivých projektech stálé strukturované spolupráce

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o Evropské unii, a zejména na čl. 46 odst. 6 této smlouvy,

s ohledem na rozhodnutí Rady (SZBP) 2017/2315 ze dne 11. prosince 2017, kterým se zřizuje stálá strukturovaná spolupráce a stanoví seznam zúčastněných členských států ([1]), a zejména na čl. 4 odst. 2 písm. g) uvedeného rozhodnutí,

s ohledem na návrh vysoké představitelky Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku,

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Dne 14. listopadu 2016 přijala Rada závěry o provádění globální strategie EU v oblasti bezpečnosti a obrany, v nichž stanovila úroveň ambicí Unie na podporu tří strategických priorit určených v této strategii: a) reakce na vnější konflikty a krize, b) budování kapacit partnerů a c) ochrana Unie a jejích občanů.

(2) Ve svých závěrech o bezpečnosti a obraně v kontextu globální strategie EU, přijatých dne 19. listopadu 2018, Rada dále uvedla, že Unie díky tomu, že se bude zabývat stávajícími a budoucími potřebami Evropy v oblasti bezpečnosti a obrany, zlepší svou schopnost jednat jako zajišťovatel bezpečnosti i svou strategickou autonomii a posílí svou schopnost spolupracovat s partnery.

(3) V jedenáctém bodu přílohy I k oznámení o stálé strukturované spolupráci (PESCO) určenému Radě a vysoké představitelce Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku ([2]) ze dne 13. listopadu 2017 se stanoví, že přísnější závazky musí pomoci dosáhnout úrovně ambicí Unie, jak byla vymezena v závěrech Rady ze dne 14. listopadu 2016 a potvrzena Evropskou radou v prosinci 2016, a posílit tak strategickou samostatnost Evropanů i Unie.

(4) Dne 11. prosince 2017 přijala Rada rozhodnutí (SZBP) 2017/2315.

(5) Dne 25. června 2018 přijala Rada rozhodnutí (SZBP) 2018/909 ([3]) o sestavení společného souboru pravidel řízení pro projekty stálé strukturované spolupráce (dále jen „PESCO“).

(6) V čl. 4 odst. 2 písm. g) rozhodnutí (SZBP) 2017/2315 se uvádí, že Rada stanoví v patřičné době v souladu s čl. 9 odst. 1 uvedeného rozhodnutí obecné podmínky, za nichž by k účasti na jednotlivých projektech PESCO mohly být výjimečně přizvány třetí státy.

(7) V čl. 9 odst. 1 rozhodnutí (SZBP) 2017/2315 se stanoví, že rozhodnutí Rady o těchto obecných podmínkách může obsahovat vzor správního ujednání se třetími státy.

(8) V posledním pododstavci bodu 2.2.1. přílohy III k oznámení o stálé strukturované spolupráci (PESCO) určenému Radě a vysoké představitelce, jež obsahuje návrhy týkající se řízení PESCO, se stanoví, že třetí státy, které ve výjimečných případech mohou účastníci projektů přizvat k účasti, by musely přinášet dotčenému projektu podstatnou přidanou hodnotu, musely by přispět k posílení PESCO a společné bezpečnostní a obranné politiky (dále jen „SBOP“) a plnit náročnější závazky. Rovněž se v něm stanoví, že tím nebudou přizvaným třetím státům uděleny rozhodovací pravomoci při řízení PESCO.

(9) V čl. 9 odst. 2 a 3 rozhodnutí (SZBP) 2017/2315 se stanoví, že Rada v souladu s čl. 46 odst. 6 Smlouvy o Evropské unii (dále jen „Smlouva o EU“) rozhodne, zda třetí stát, jejž chce zúčastněný členský stát účastnící se projektu přizvat k účasti na tomto projektu, splňuje požadavky stanovené v tomto rozhodnutí, a že je-li rozhodnutí Rady kladné, mohou zúčastněné členské státy účastnící se projektu uzavřít s dotčeným třetím státem správní ujednání pro účely jeho účasti na daném projektu. Tato ujednání musí být v souladu s postupy a rozhodovací samostatností Unie.

([1]) Úř. věst. L 331, 14.12.2017, s. 57.
([2]) Úř. věst. L 331, 14.12.2017, s. 65.
([3]) Rozhodnutí Rady (SZBP) 2018/909 ze dne 25. června 2018 o sestavení společného souboru pravidel řízení pro projekty stálé strukturované spolupráce (Úř. věst. L 161, 26.6.2018, s. 37).

(10) Činnosti prováděné v rámci PESCO by měly být v souladu s dalšími opatřeními SZBP a dalšími politikami Unie.

(11) Účast třetích států na projektu PESCO neznamená, že subjekty třetích zemí budou mít nutně přístup k Evropskému programu rozvoje obranného průmyslu (EDIDP) nebo jiným příslušným nástrojům Unie.

(12) V bodu 13 doporučení Rady ze dne 6. března 2018 ([4]) o harmonogramu pro provádění stálé strukturované spolupráce se stanoví, že práce na vypracování obecných podmínek, za nichž by třetí státy mohly být výjimečně přizvány k účasti na jednotlivých projektech, by měla být zahájena ihned po zavedení společného souboru pravidel řízení pro projekty a stanovení pořadí plnění závazků.

(13) Dne 15. října 2018 přijala Rada doporučení ([5]) týkající se stanovení pořadí plnění přísnějších závazků přijatých v rámci PESCO a vymezení konkrétnějších cílů.

(14) Evropská obranná agentura by měla PESCO podporovat v souladu s rozhodnutím Rady (SZBP) 2015/1835 ([6]).

(15) Je proto vhodné stanovit obecné podmínky, za nichž by třetí státy mohly být výjimečně přizvány k účasti na jednotlivých projektech PESCO,

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

Účel

Toto rozhodnutí stanovuje obecné podmínky, za nichž by třetí státy mohly být výjimečně přizvány k účasti na jednotlivých projektech PESCO.

Článek 2

Proces přizvání

1. Třetí stát může předložit koordinátorovi nebo koordinátorům projektu PESCO žádost o účast na daném projektu. Žádost musí obsahovat dostatečně podrobné informace o důvodech účasti na projektu, jakož i o rozsahu a formě navrhované účasti v případných jednotlivých fázích projektu a musí doložit splnění obecných podmínek stanovených v článku 3.

2. Po obdržení takové žádosti posoudí zúčastněné členské státy účastnící se projektu (dále jen „členové projektu“) na základě informací poskytnutých dotyčným třetím státem, zda tento stát splňuje obecné podmínky stanovené v článku 3.

3. Pokud se členové projektu jednomyslně shodnou:

a) na tom, že si přejí přizvat třetí stát, který předložil žádost o účast na projektu,

b) na rozsahu, formě a případně příslušných fázích účasti tohoto třetího státu a

c) na tom, že tento třetí stát splňuje obecné podmínky stanovené v článku 3,

oznámí koordinátor nebo koordinátoři projektu s podporou sekretariátu PESCO tuto skutečnost odpovídajícím způsobem Radě a vysokému představiteli. Toto oznámení musí rovněž obsahovat žádost předloženou třetím státem.

([4]) Doporučení Rady ze dne 6. března 2018 o harmonogramu pro provádění stálé strukturované spolupráce (Úř. věst. C 88, 8.3.2018, s. 1).

([5]) Doporučení Rady ze dne 15. října 2018 týkající se stanovení pořadí plnění přísnějších závazků přijatých v rámci stálé strukturované spolupráce a vymezení konkrétnějších cílů (Úř. věst. C 374, 16.10.2018, s. 1).

([6]) Rozhodnutí Rady (SZBP) 2015/1835 ze dne 12. října 2015, kterým se vymezuje statut, sídlo a způsob fungování Evropské obranné agentury (Úř. věst L 266, 13.10.2015, s. 55).

4. Na základě oznámení podle odstavce 3 tohoto článku, které zahrnuje rozsah, formu a případně příslušné fáze účasti třetího státu na projektu, a stanoviska Politického a bezpečnostního výboru přijme Rada v souladu s čl. 46 odst. 6 Smlouvy o EU a čl. 9 odst. 2 rozhodnutí (SZBP) 2017/2315 rozhodnutí o tom, zda účast dotyčného třetího státu na projektu splňuje podmínky stanovené v článku 3 tohoto rozhodnutí.

5. Po kladném rozhodnutí Rady uvedeném v odstavci 4 zašle koordinátor nebo koordinátoři projektu PESCO jménem členů projektu třetímu státu, který žádost předložil, pozvání k účasti na projektu.

6. Poté, co třetí stát, který žádost předložil, informuje koordinátora nebo koordinátory projektu PESCO, že pozvání přijímá, zahájí členové projektu nebo koordinátor či koordinátoři jejich jménem s dotyčným třetím státem jednání za účelem uzavření správního ujednání mezi členy projektu, jednajícími jednomyslně, a dotyčným třetím státem na základě vzoru připojeného k tomuto rozhodnutí. Toto správní ujednání zajistí soulad s ustanoveními rozhodnutí (SZBP) 2017/2315 a rozhodnutí (SZBP) 2018/909.

7. Třetí stát přizvaný k účasti na projektu se k projektu připojí v den stanovený ve správním ujednání uvedeném v odstavci 6.

8. Koordinátor nebo koordinátoři projektu PESCO poskytnou správní ujednání uvedené v odstavci 6 tohoto článku všem členským státům účastnícím se PESCO prostřednictvím společného elektronického pracovního prostředí uvedeného v čl. 2 odst. 2 rozhodnutí (SZBP) 2018/909.

Článek 3

Obecné podmínky

Třetí stát může být výjimečně přizván k účasti na projektu PESCO a pokračovat v účasti na tomto projektu, pokud splňuje všechny tyto obecné podmínky:

a) sdílí hodnoty, na nichž je Unie založena, jak jsou stanoveny v článku 2 Smlouvy o EU, a zásady uvedené v čl. 21 odst. 1 Smlouvy o EU, jakož i cíle SZBP uvedené v čl. 21 odst. 2 písm. a), b), c) a h) Smlouvy o EU. Nesmí postupovat v rozporu s bezpečnostními a obrannými zájmy Unie a jejích členských států, mezi něž patří i dodržování zásady dobrých sousedských vztahů s členskými státy, a musí vést politický dialog s Unií, který by měl být zaměřen rovněž na bezpečnostní a obranné aspekty, pokud se účastní projektu PESCO;

b) přináší dotčenému projektu podstatnou přidanou hodnotu a přispívá k dosažení jeho cílů. V souladu s prioritou evropského kooperativního přístupu a v souladu s čl. 4 odst. 5 rozhodnutí (SZBP) 2018/909 musí prostředky, které do projektu vloží, doplňovat prostředky poskytované členskými státy účastnícími se PESCO, například poskytnutím technických odborných znalostí nebo dalších schopností včetně operativní či finanční podpory, čímž se přispěje k úspěchu projektu, a tedy i k dalšímu rozvoji PESCO;

c) jeho účast přispívá k posílení společné bezpečnostní a obranné politiky (SBOP) a úrovně ambicí Unie, jak je stanovena v závěrech Rady ze dne 14. listopadu 2016, včetně podpory misí a operací SBOP;

d) jeho účast nesmí vést k závislosti na dotyčném třetím státě nebo k omezením, která by uložil vůči kterémukoli členskému státu Unie, pokud jde o zakázky v oblasti vyzbrojování, výzkum a rozvoj schopností nebo o používání a vývoz zbraní nebo schopností a technologií, jež by bránily pokroku nebo znemožňovaly společnou či jinou využitelnost, vývoz nebo operativní nasazení schopnosti rozvíjené v rámci daného projektu PESCO. Třetí stát musí na příslušné úrovni finalizovat dohodu o podmínkách dalšího sdílení schopností a technologií, jež mají být rozvíjeny v rámci daného projektu, mimo rámec PESCO na základě individuálního posouzení s cílem zabránit použití těchto schopností proti Unii a jejím členským státům;

e) jeho účast je v souladu s přísnějšími závazky PESCO, jak jsou vymezeny v příloze rozhodnutí (SZBP) 2017/2315, a zejména se závazky, které daný projekt PESCO pomáhá naplňovat, v závislosti na specifických aspektech daného projektu. V případě projektů zaměřených na schopnosti musí jeho účast přispívat rovněž k plnění priorit vyplývajících z plánu rozvoje schopností a koordinovaného každoročního přezkumu v oblasti obrany (CARD), mít pozitivní dopad na evropskou technologickou a průmyslovou základnu obrany (EDTIB) a zvyšovat konkurenceschopnost evropského obranného průmyslu. Konkrétně musí účast třetího státu na projektu zejména přispívat k posílení disponibility, schopnosti nasazení a interoperability sil;

f) uzavřel s Unií dohodu o bezpečnosti informací, která je stále v platnosti;

g) pokud je projekt prováděn s podporou Evropské obranné agentury (EDA), uzavřel s touto agenturou v příslušném případě správní ujednání, jež nabylo účinku, v souladu s rozhodnutím (SZBP) 2015/1835, s přihlédnutím k příslušnému písemnému stanovisku agentury EDA ([7]); a

h) ve své žádosti o účast podle čl. 2 odst. 1 tohoto rozhodnutí se zavázal, že zajistí dodržování ustanovení rozhodnutí (SZBP) 2017/2315 a rozhodnutí (SZBP) 2018/909.

Článek 4

Práva a povinnosti třetích států účastnících se projektu PESCO

1. Účast třetího státu na projektu PESCO musí být v souladu s ujednáními uzavřenými členy projektu mezi sebou ohledně řízení daného projektu podle čl. 4 odst. 1 rozhodnutí (SZBP) 2018/909. Třetí stát účastnící se projektu PESCO má práva a povinnosti, jež jsou stanoveny ve správním ujednání uvedeném v čl. 2 odst. 6 tohoto rozhodnutí, které uzavřou členové projektu, jednající jednomyslně, a dotyčný třetí stát. Tato práva a povinnosti musí splňovat obecné podmínky stanovené v článku 3 tohoto rozhodnutí a mohou zahrnovat tyto oblasti:

a) účast třetího státu na zasedáních pořádaných v rámci projektu PESCO;

b) úkoly a povinnosti, jež má třetí stát účastnící se projektu PESCO vykonávat;

c) rozsah zapojení třetího státu do rozhodovacího procesu v rámci projektu PESCO;

d) rozsah a oblasti sdílení informací mezi členy projektu a třetím státem účastnícím se projektu PESCO.

2. Přizvaný třetí stát se může účastnit rozhodovacího procesu týkajícího se provádění projektu s přihlédnutím k jeho příspěvku. Ujednání uvedená v odstavci 1 musí být plně v souladu s rozhodovací samostatností Unie, jakož i s právy a povinnostmi zúčastněných členských států, mimo jiné pokud jde o zachování kontroly nad projektem a jeho výsledky v rámci PESCO a rozhodování o případných nových členech projektu, v souladu s rozhodnutím (SZBP) 2017/2315, kterým se zřizuje PESCO, a se společným souborem pravidel řízení pro projekty PESCO stanoveným v rozhodnutí (SZBP) 2018/909.

Článek 5

Mechanismus přezkumu

1. Koordinátor nebo koordinátoři projektu, jehož se účastní třetí stát, sdělí sekretariátu PESCO v souladu s postupem a lhůtami stanovenými v čl. 2 odst. 2 rozhodnutí (SZBP) 2018/909 informace o individuálním příspěvku dotyčného třetího státu k danému projektu a o plnění jeho závazků v rámci projektu, jakož i o tom, že i nadále splňuje obecné podmínky stanovené v článku 3 tohoto rozhodnutí.

2. Informace uvedené v odstavci 1 tohoto článku poskytuje sekretariát PESCO jednou ročně Radě v kontextu výroční zprávy o PESCO, kterou předkládá vysoký představitel Radě, a jako součást konsolidovaných informací o projektech PESCO uvedených v čl. 2 odst. 2 rozhodnutí (SZBP) 2018/909 s cílem zajistit, aby Rada mohla skutečně provádět dohled nad projekty a jednat v případě potřeby, mimo jiné pokud jde o skutečnost, že dotyčný třetí stát účastnící se projektu i nadále splňuje obecné podmínky stanovené v článku 3 tohoto rozhodnutí.

Článek 6

Ukončení nebo pozastavení účasti třetího státu na projektu PESCO

1. Pokud třetí stát účastnící se projektu PESCO sdělil členům projektu rozhodnutí ukončit svou účast, toto ukončení nabude účinku v okamžiku, kdy členové projektu a dotyčný třetí stát dosáhnou dohody o podmínkách, za nichž bude účast ukončena.

([7]) Stanovisko agentury EDA týkající se požadavku, aby třetí státy vstupující do projektů PESCO uzavřely správní ujednání s EDA (EDA 201911157).

Pokud je účast třetího státu na projektu PESCO ukončena, koordinátor nebo koordinátoři projektu s podporou sekretariátu PESCO informují o této skutečnosti odpovídajícím způsobem Radu a vysokého představitele.

2. Členové projektu se mohou v rámci pravidelného přezkumu podle článku 5 nebo i mimo něj dohodnout, že by účast třetího státu na daném projektu měla být znovu posouzena. Koordinátor nebo koordinátoři projektu v takovém případě informují dotyčný třetí stát.

Pokud členové projektu rozhodnou, že účast třetího státu na projektu PESCO bude pozastavena, koordinátor nebo koordinátoři projektu s podporou sekretariátu PESCO informují o této skutečnosti odpovídajícím způsobem Radu a vysokého představitele. Na základě tohoto oznámení a stanoviska Politického a bezpečnostního výboru může Rada v souladu s čl. 46 odst. 6 Smlouvy o EU a čl. 9 odst. 2 rozhodnutí (SZBP) 2017/2315 rozhodnout, že účast dotyčného třetího státu na projektu bude ukončena.

3. Pokud se jeden nebo několik členských států domnívá, že účast třetího státu na projektu PESCO již nesplňuje obecné podmínky stanovené v článku 3 tohoto rozhodnutí, mohou tuto otázku postoupit Radě. V takovém případě proběhnou konzultace mezi dotčenými členskými státy, konkrétně členy projektu a předkládajícím členským státem nebo členskými státy za pomoci vysokého představitele. V rámci těchto konzultací, během nichž mohou být vyslechnuty i názory třetího státu, poskytne členský stát nebo členské státy, které tuto otázku předložily Radě, vysokému představiteli veškeré nezbytné informace v písemné formě, přičemž postoupení otázky Radě odůvodní a informují vysokého představitele o opatřeních, která by mohla být přijata k vyřešení této otázky. Vysoký představitel a dotčené členské státy tuto otázku společně posoudí s cílem nalézt odpovídající řešení ve lhůtě dvou měsíců. Pokud se po ukončení konzultací členský stát nebo členské státy, které tuto otázku předložily Radě, i nadále domnívají, že účast tohoto třetího státu na projektu PESCO již nesplňuje podmínky stanovené v článku 3 tohoto rozhodnutí, mohou požádat Radu, aby tuto otázku přezkoumala. V takovém případě poskytnou dotčené členské státy Radě veškeré příslušné informace. Na tomto základě bude Rada v souladu s čl. 46 odst. 6 Smlouvy o EU jednat o pokračování účasti třetího státu a rozhodne o ní.

4. Správní ujednání podle čl. 2 odst. 6 stanoví podmínky, za nichž může třetí stát ukončit svou účast na projektu PESCO, a podmínky, za nichž mohou členové projektu rozhodnout o pozastavení účasti třetího státu na projektu PESCO. Tato ujednání vymezí zejména práva a povinnosti členů projektu i třetího státu, jehož účast je ukončena buď ze strany dotyčného třetího státu, nebo ze strany Rady, nebo pozastavena ze strany členů projektu, mimo jiné pokud jde o finanční aspekty tohoto ukončení nebo pozastavení, daně, duševní vlastnictví a další prvky, jež jsou z hlediska ukončení nebo pozastavení účasti důležité.

Článek 7

Vztah ke společnému souboru pravidel řízení pro projekty PESCO

1. Toto rozhodnutí neupravuje podmínky a postupy, za kterých mohou být subjekty zapojeny do provádění projektů PESCO, s výjimkou těch, které jsou uvedeny v tomto článku. Rozhodnutí (SZBP) 2018/909 bude v souladu se svým čl. 9 prvním pododstavcem přezkoumáno do 31. prosince 2020, zejména pokud jde o takové podmínky a postupy.

2. S výhradou dodržení jakýchkoli podmínek a postupů upravujících zapojení subjektů do projektů PESCO, jež mohou být stanoveny na základě přezkumu rozhodnutí (SZBP) 2018/909 podle odstavce 1 tohoto článku:

a) mohou být subjekty do provádění projektů PESCO zapojeny po 31. prosinci 2025 pouze na základě smluv uzavřených nebo zadávacích řízení zahájených před tímto dnem;

b) mohou být subjekty, které jsou usazeny nebo mají struktury výkonného vedení ve třetím státě, nebo které jsou jím kontrolovány, nebyl-li dotyčný třetí stát podle čl. 2 odst. 5 přizván k účasti na projektu PESCO před 31. prosincem 2021, zapojeny do provádění projektů PESCO až po tomto datu, pokud tak Rada rozhodne v souladu s čl. 46 odst. 6 Smlouvy o EU.

3. Rozhodnutí (SZBP) 2018/909 se použije v souladu s tímto rozhodnutím.

4. Pokud se členové projektu rozhodují v souladu s čl. 7 odst. 1 rozhodnutí (SZBP) 2018/909 o výběru subjektů, náležitě zohlední bezpečnostní a obranné zájmy Unie a jejích členských států.

5. Členové projektu zajistí plnou transparentnost ve vztahu ke všem zúčastněným členským státům, pokud jde o zapojení subjektů do daného projektu, prostřednictvím společného elektronického pracovního prostředí uvedeného v čl. 2 odst. 2 rozhodnutí (SZBP) 2018/909.

6. Domnívá-li se členský stát, že zapojením některého subjektu do provádění projektu PESCO mohou být ohroženy jeho bezpečnostní a obranné zájmy nebo bezpečnostní a obranné zájmy Unie, může záležitost postoupit Radě, která si může od členů projektu vyžádat dodatečné informace, aby danou situaci posoudila.

7. Rozhodnutí (SZBP) 2018/909 se upraví v souladu s jeho čl. 9 druhým pododstavcem, aby byly zohledněny obecné podmínky pro účast třetích států na jednotlivých projektech PESCO, jak je stanoveno v tomto rozhodnutí.

Článek 8

Přezkum

Toto rozhodnutí se v případě potřeby přezkoumá, nejpozději však do konce roku 2022.

Článek 9

Vstup v platnost

Toto rozhodnutí vstupuje v platnost dnem přijetí.

V Bruselu dne 5. listopadu 2020.

Za Radu
předseda
M. ROTH

PŘÍLOHA

VZOR SPRÁVNÍHO UJEDNÁNÍ MEZI ČLENY PROJEKTU A TŘETÍM STÁTEM

1. Úvod
2. Cíle projektu
3. Důvody, rozsah, forma a míra účasti
4. Dodržování obecných podmínek účasti ze strany třetího státu
5. Práva a povinnosti
6. Individuální příspěvek třetího státu k projektu
7. Datum účinnosti účasti, trvání a přezkum
8. Ukončení nebo pozastavení
9. Odpovědnost za škodu
10. Bezpečnostní otázky, zpřístupňování a využívání informací
11. Řešení sporů
12. Závěrečná ustanovení